

Warszawa, dnia 13 sierpnia 2014 r.

Poz. 670

**UCHWAŁA NR 141
RADY MINISTRÓW**

z dnia 17 lipca 2014 r.

**w sprawie przyjęcia rocznego sprawozdania z realizacji programu wieloletniego
„Pomoc państwa w zakresie dożywiania” za rok 2013**

Na podstawie art. 12 ust. 2 ustawy z dnia 29 grudnia 2005 r. o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” (Dz. U. Nr 267, poz. 2259, z 2008 r. Nr 225, poz. 1487 oraz z 2009 r. Nr 219, poz. 1706) Rada Ministrów uchwala, co następuje:

§ 1. Rada Ministrów przyjmuje sprawozdanie z realizacji programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” za rok 2013, stanowiące załącznik do uchwały.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Prezes Rady Ministrów: *D. Tusk*

Załącznik do uchwały nr 141 Rady Ministrów
z dnia 17 lipca 2014 r. (poz. 670)

**SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI PROGRAMU WIELOLETNIEGO
„POMOC PAŃSTWA W ZAKRESIE DOŻYWIANIA” ZA ROK 2013**

1. PROGRAM WIELOLETNI „POMOC PAŃSTWA W ZAKRESIE DOŻYWIANIA” – STAN PRAWNY

Program wieloletni „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”, zwany dalej „Programem”, został ustanowiony ustawą z dnia 29 grudnia 2005 r. o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” (Dz. U. Nr 267, poz. 2259, z późn. zm.), zwaną dalej „ustawą o ustanowieniu programu wieloletniego”. Początkowo Program miał obowiązywać w latach 2006–2009. Kontynuacja Programu została przewidziana do roku 2013, co umożliwiła nowelizacja przepisów ustawy o ustanowieniu programu wieloletniego dokonana w art. 17 ustawy z dnia 19 listopada 2009 r. o zmianie niektórych ustaw związanych z realizacją wydatków budżetowych (Dz. U. Nr 219, poz. 1706).

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 lutego 2006 r. w sprawie realizacji programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” (Dz. U. Nr 25, poz. 186, z późn. zm.) określa sposób realizacji Programu, a także sposób planowania i dokonywania podziału środków z budżetu państwa przyznanych na realizację Programu oraz zakres i formy monitorowania realizacji Programu.

Sprawozdanie z realizacji programu wieloletniego za rok 2013 jest ostatnim sprawozdaniem z wykonania ustawy o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”. Od 2014 r. program wspierania finansowego gmin „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014–2020 realizowany jest na podstawie uchwały nr 221 Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2013 r. i ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2013 r. poz. 182, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą o pomocy społecznej”.

Cele Programu

- wsparcie gmin w wypełnianiu zadań własnych o charakterze obowiązkowym w zakresie dożywiania dzieci oraz zapewnienia posiłku osobom jego pozbawionym, ze szczególnym uwzględnieniem osób z terenów objętych wysokim poziomem bezrobocia i ze środowisk wiejskich,
- długofalowe działanie w zakresie poprawy stanu zdrowia dzieci i młodzieży poprzez ograniczanie zjawiska niedożywienia,
- upowszechnianie zdrowego stylu żywienia,
- poprawa poziomu życia osób i rodzin o niskich dochodach,
- rozwój w gminach bazy żywieniowej, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb dzieci i młodzieży.

Odbiorcy Programu

- dzieci do 7. roku życia,
- uczniowie do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej,
- osoby i rodziny znajdujące się w sytuacjach wymienionych w art. 7 ustawy o pomocy społecznej, np. w sytuacji ubóstwa, sieroctwa, bezdomności, bezrobocia, długotrwałej lub ciężkiej choroby, przemocy w rodzinie, wielodzietności, bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych, zdarzenia losowego, sytuacji kryzysowej, w szczególności osoby samotne, w podeszłym wieku, chore lub niepełnosprawne.

Działania przewidziane Programem

Program przewiduje otrzymanie przez osoby uprawnione pomocy w formach:

- **posiłku,**
- **świadczenia pieniężnego w postaci zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności,**
- **świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych.**

Powyższa pomoc przyznawana jest do 150% kryterium dochodowego, określonego w art. 8 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o pomocy społecznej.

Rada gminy może podjąć uchwałę o podwyższeniu kryterium dochodowego.

Osoba samotnie gospodarująca może ubiegać się o pomoc w ramach Programu, jeżeli jej dochód nie przekracza kwoty **813 zł**, zaś w przypadku osoby w rodzinie lub rodziny, dochód na osobę w rodzinie nie może przekraczać kwoty **684 zł**.

Ponadto w ramach Programu realizowane były działania dotyczące w szczególności:

- **tworzenia nowych lub doposażenia istniejących punktów przygotowywania lub wydawania posiłków,**
- **dowozu posiłków.**

Finansowanie Programu

Program jest finansowany z budżetu państwa oraz ze środków budżetów gmin. W ustawie budżetowej na rok 2013 z dnia 25 stycznia 2013 r. (Dz. U. poz. 169 i 1212) wielkość środków przewidziana na realizację Programu wyniosła 550 mln zł. Program zakłada planowanie środków budżetu państwa zarówno w budżetach wojewodów, jak i w rezerwie celowej. Umożliwia to wcześniejsze przekazanie środków budżetu państwa do gmin.

Wyżej wymienione środki zostały zaplanowane w częściach budżetu państwa, których dysponentami są wojewodowie, w wysokości 350 mln zł i w rezerwie celowej budżetu państwa (część 83, poz. 27) w wysokości 200 mln zł.

Łączne nakłady na finansowanie Programu w całym okresie jego realizacji (do roku 2013) wyniosły nie mniej niż 6 000 000 tys. zł, w tym w latach 2010–2013 nie mniej niż 3 100 000 tys. zł.

Warunki udzielania dotacji celowej z budżetu państwa

Zgodnie z art. 14 ust. 1 i 2 ustawy o ustanowieniu programu wieloletniego, na realizację Programu gmina mogła otrzymać dotację, jeżeli udział środków własnych gminy wynosił nie mniej niż 40% przewidywanych kosztów realizacji Programu. Na uzasadniony, pisemny wniosek wójta (burmistrza, prezydenta miasta) wojewoda może wyrazić zgodę na zwiększenie dotacji, z tym że udział środków własnych gminy nie może wynosić mniej niż 20% przewidywanych kosztów realizacji Programu.

Dotację przyznaje wojewoda na wniosek wójta (burmistrza, prezydenta miasta). Wysokość dotacji jest ustalana na podstawie porozumienia między wojewodą a wójtem (burmistrzem, prezydentem miasta), mając na uwadze w szczególności liczbę dzieci i młodzieży oraz innych

osób wymagających pomocy w zakresie dożywiania, konieczność rozwoju bazy żywniowej i dowozu posiłków, a także sytuację finansową gminy.

Część dotacji może zostać przeznaczona na utworzenie nowych lub doposażenie istniejących punktów przygotowywania lub wydawania posiłków oraz na dowóz posiłków. Część dotacji przyznanej województwu na ww. cele nie może być większa niż 20% w każdym roku realizacji Programu. Wysokość dotacji na ww. cele, dla każdej gminy odrębnie, w zależności od potrzeb, przyjętych rozwiązań, a także sytuacji finansowej gminy, określa wojewoda.

2. WYDATKOWANIE ŚRODKÓW FINANSOWYCH PRZEZNACZONYCH NA PROGRAM W ROKU 2013

Podział środków z rezerwy celowej budżetu państwa, które zostały zaplanowane na realizację Programu, został dokonany przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej w styczniu 2013 r. Do wszystkich wojewodów została przekazana informacja o sposobie podziału, a także o wielkości środków dla każdego z województw.

Podział rezerwy celowej w kwocie 200 mln zł został dokonany w oparciu o następujące dane:

- 70% środków – w oparciu o szacunkową liczbę osób wymagających pomocy w zakresie dożywiania w województwie (dane wg województw w 2013 r.),
- 15% środków – w oparciu o poziom dochodów na mieszkańca w województwie (dane Ministerstwa Finansów za 2011 r.),
- 15% środków – w oparciu o średnią stopę bezrobocia w województwie (dane Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej za listopad 2012 r.).

Gminy realizujące Program

Program realizowany jest w gminach. Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy o ustanowieniu programu wieloletniego, rada gminy może podjąć uchwałę o podwyższeniu kryterium dochodowego uprawniającego do nieodpłatnej pomocy w zakresie dożywiania.

W 2013 r., jak wynika z danych przekazanych przez wydziały polityki społecznej urzędów wojewódzkich, z wnioskami o udzielenie dotacji ze środków rezerwy celowej budżetu państwa zaplanowanych na realizację Programu wystąpiło 2478 gmin. 364 gminy w skali kraju podniosły kryterium dochodowe (powyżej 150%) uprawniające do bezpłatnej pomocy w formie dożywiania.

Tablica 1. Program wieloletni „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”, stan na dzień 31 grudnia 2013 r.

Województwo		Liczba gmin w województwie			Liczba gmin, których udział środków własnych w ogólnej kwocie na dożywianie wynosi:				
		ogółem	w tym liczba gmin, które uczestniczą w Programie:		20%	21%–30%	31%–39%	40%	pow. 40%
			ogółem	w tym: liczba gmin, które podniosły kryterium dochodowe pow. 150%					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	dolnośląskie	169	169	37	6	17	3	25	118
2	kujawsko-pomorskie	144	144	21	64	33	16	14	17
3	lubelskie	213	213	17	57	78	16	17	45
4	lubuskie	83	83	7	7	43	6	17	10
5	łódzkie	177	176	30	0	44	52	52	28
6	małopolskie	182	182	13	5	48	41	21	67
7	mazowieckie	314	314	60	27	69	21	10	187
8	opolskie	71	71	8	1	15	1	4	50
9	podkarpackie	160	160	11	4	89	41	6	20
10	podlaskie	118	118	30	31	67	13	3	4
11	pomorskie	123	123	29	15	46	16	7	39
12	śląskie	167	167	31	1	15	8	5	138
13	świętokrzyskie	102	102	14	14	33	30	16	9
14	warmińsko-mazurskie	116	116	16	45	61	6	2	2
15	wielkopolskie	226	226	24	21	30	8	90	77
16	zachodniopomorskie	114	114	16	4	31	24	4	51
RAZEM:		2479	2478	364	302	719	302	293	862

Przekazywanie środków finansowych z rezerwy celowej budżetu państwa

W 2013 r. prowadzony był monitoring zapotrzebowania na środki finansowe z rezerwy celowej budżetu państwa, przeznaczone na powyższy Program. Z danych przekazanych przez wydziały polityki społecznej urzędów wojewódzkich wynika, że potrzeby na rok 2013 kształtowały się na poziomie 618 490 602 zł. W trakcie realizacji Programu zapotrzebowania na środki finansowe zgłaszane przez poszczególne województwa były weryfikowane w celu odpowiedniej alokacji środków w województwach.

Na realizację Programu środki z rezerwy celowej budżetu państwa zostały przekazane województwom w II transzach.

Wielkości uruchamianych poszczególnych transz przedstawiały się następująco:

- 1) **transza I w wysokości 170 442 722 zł** – na wniosek Ministra Pracy i Polityki Społecznej do Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2013 r. (znak pisma: DPS-III-51010-16-BL/JŁ/5005/13). Wysokość środków finansowych przyznana na realizację Programu

poszczególnym województwom w skali kraju w ramach I transzy była zgodna z wysokością zapotrzebowania na środki finansowe zgłoszone przez województwa;

- 2) **transza II w wysokości 29 557 278 zł** – na wniosek Ministra Pracy i Polityki Społecznej do Ministra Finansów z dnia 26 września 2013 r. (znak pisma: DPS-III-51010-23BL/JŁ/7275/13).

Przyznana w ramach II transzy wielkość środków finansowych dla województw wynika z zastosowania udziału procentowego zgłoszonych potrzeb poszczególnych województw.

3. REALIZACJA PROGRAMU W ROKU 2013

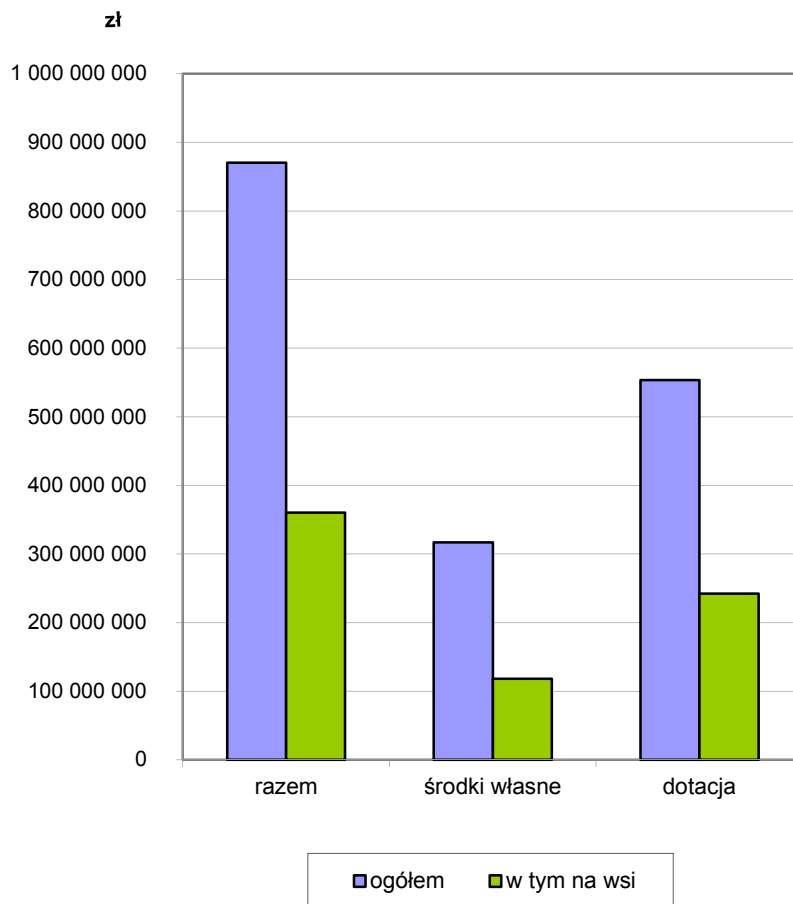
W okresie styczeń–grudzień 2013 r. na realizację Programu wydatkowana została kwota **870 474 059 zł**, w tym na wsi **360 183 620 zł**, tj. **41%** ogółu środków.

Z danych za rok 2013 wynika, że ze środków własnych gminy przeznaczyły ogółem kwotę **317 172 642 zł**, w tym na:

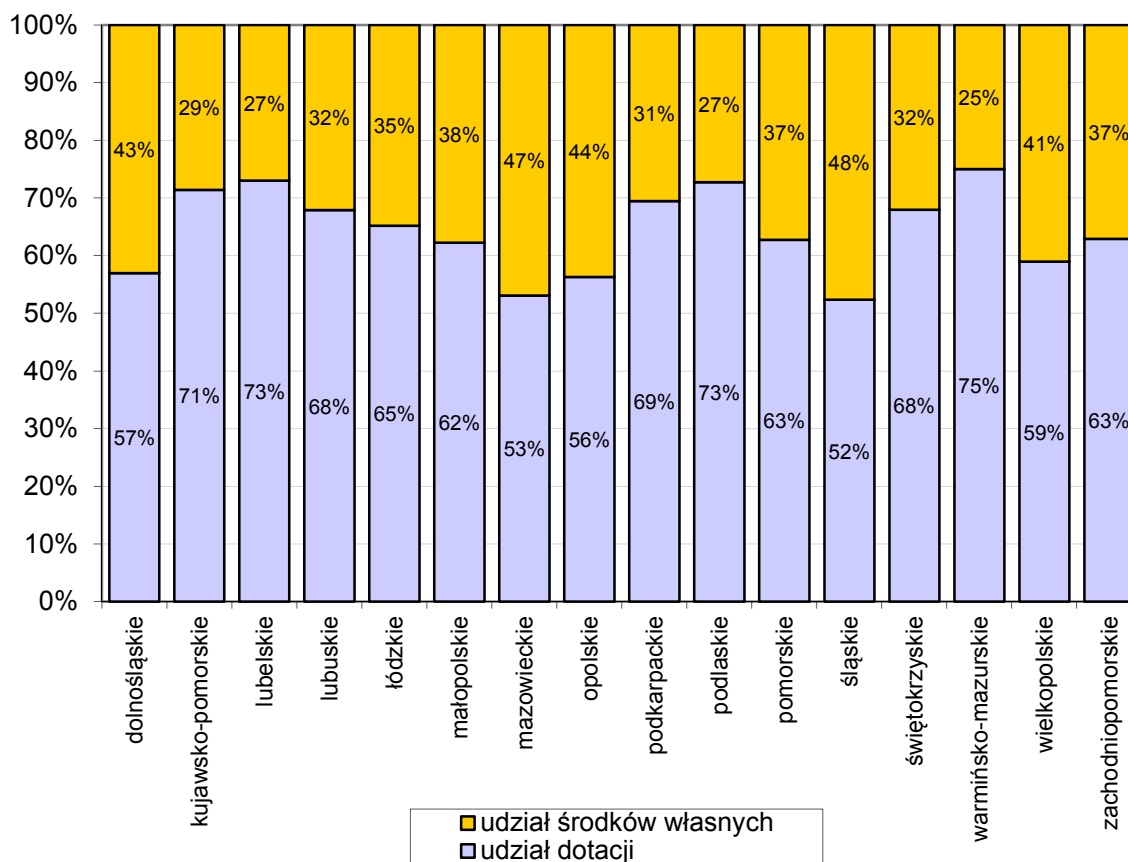
- dożywianie (posiłek, zasiłek celowy oraz pomoc rzeczowa) **288 767 722 zł**,
 - pozostałe koszty
- (w tym: koszty dowozu, utworzenia punktów wraz z doposażeniem i inne) **28 404 920 zł**.

Udział środków budżetu państwa w kosztach realizacji Programu wyniósł 64%, natomiast środków własnych gmin 36%. Zgodnie z art. 14 ustawy o ustanowieniu programu wieloletniego udział środków własnych gmin w koszcie realizacji zadania wynosi 40% (ust. 1). Jednakże wojewoda, na pisemny uzasadniony wniosek wójta (burmistrza, prezydenta miasta), może wyrazić zgodę na zmniejszenie tego udziału do 20% (ust. 2). Z takiej możliwości w roku 2013 skorzystały 1323 gminy. Jednocześnie 1155 gmin utrzymało lub przekroczyło udział procentowy środków własnych na poziomie 40%. W ocenie resortu pracy i polityki społecznej 36% udział środków własnych gmin (biorąc pod uwagę sytuację finansową gmin) należy uznać za uzasadniony.

Ze środków budżetu państwa, których dysponentami są wojewodowie, wydatkowano kwotę **553 301 tys. zł**, z czego **242 153 tys. zł** na wsi, tj. 44% ogółu środków. Różnica w poziomie wykonania Programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” w 2013 r., w stosunku do prezentowanego w Sprawozdaniu z wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2013 r. (w kwocie 553 331 tys. zł), wynika z odrębnych sposobów zbierania danych. Wysokość środków w niniejszym sprawozdaniu podana jest w oparciu o dane wydziałów polityki społecznej.

Wykres 1. Całkowity koszt Programu w roku 2013

Wykres 2. Udział środków własnych i dotacji w całkowitym koszcie Programu w poszczególnych województwach w roku 2013

Gminy przeznaczyły ze środków własnych kwotę **317 173 tys. zł**, z czego **118 030 tys. zł** na wsi. Największy 48% udział środków własnych gmin wykazano w województwie śląskim, zaś najmniejszy 25% w województwie warmińsko-mazurskim (w stosunku do ogólnych kosztów realizacji Programu).

4. OSOBY KORZYSTAJĄCE Z POMOCY W RAMACH PROGRAMU

Łącznie pomocą w ramach Programu objęto **1 936 217 osób**, z czego **942 006** osób z obszarów wiejskich, w tym:

- **322 679 dzieci do 7. roku życia** (w tym 49% tej liczby, tj. 159 553, stanowiły dzieci z obszarów wiejskich),
- **684 149 uczniów do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej** (w tym 60% tej liczby, tj. 413 027, stanowili uczniowie z obszarów wiejskich),
- **901 611 osób i rodzin** znajdujących się w sytuacjach wymienionych w art. 7 ustawy o pomocy społecznej (w tym 39% tej liczby, tj. 350 803, stanowiły osoby z obszarów wiejskich).

Spośród wszystkich 1 936 217 osób objętych Programem, **62 416 dzieciom przyznano pomoc w formie posiłku bez konieczności przeprowadzenia wywiadu środowiskowego** (w tym 57% tej liczby, tj. 35 882, stanowiły dzieci z obszarów wiejskich).

5. DZIAŁANIA PROGRAMOWE

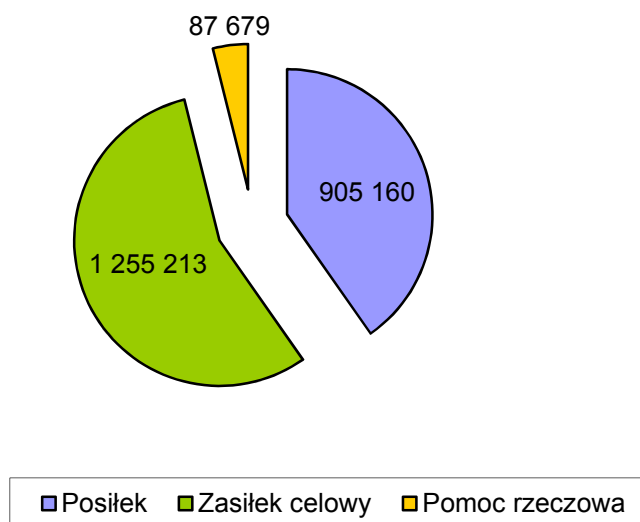
Ustawa o ustanowieniu programu wieloletniego przewiduje trzy formy pomocy:

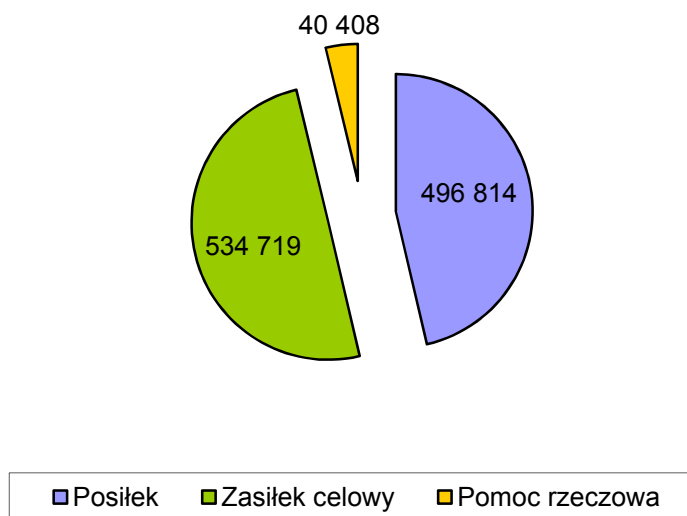
- **posiłek,**
- **świadczenie pieniężne w postaci zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności,**
- **świadczenie rzeczowe w postaci produktów żywnościowych.**

Poniższe wykresy przedstawiają liczbę osób, które korzystały z pomocy w ramach Programu w podziale na formy pomocy, w tym ogółem i na obszarach wiejskich.

Wykres 3. Liczba osób, które skorzystały z pomocy w 2013 r. w podziale na formy tej pomocy

ogółem

na wsi**Posiłek**

Ogółem z tej formy pomocy skorzystało **905 160 osób**, z czego 55% stanowili mieszkańcy z obszarów wiejskich. Znaczącą grupę osób korzystających z tej formy pomocy stanowiły dzieci i uczniowie – 756 657, w tym na wsi 460 532 dzieci i uczniów. W ogólnej liczbie osób otrzymujących pomoc w formie posiłku zostały uwzględnione 103 873 osoby otrzymujące pomoc na podstawie art. 7 ustawy o pomocy społecznej.

W ramach Programu udzielono różnego rodzaju posiłków następującej liczbie osób:

- pomocy w formie całodziennego wyżywienia (np. w żłobkach, przedszkolach, stołówkach, w bursach szkolnych) – 79 583 osobom,
- pomocy w formie pełnego obiadu – 421 215 osobom,
- pomocy w formie jednego gorącego dania – 339 968 osobom,
- pomocy w formie mleka, bułki/kanapki – 46 445 osobom.

Jak wynika z powyższego, podstawową formą pomocy udzielanej w ramach „posiłku” jest pomoc udzielana w postaci pełnego obiadu i jednego gorącego dania. Te formy pomocy są również dominujące wśród dzieci i uczniów z obszarów wiejskich. Stosunkowo niewielka jest natomiast liczba osób objętych pomocą w formie mleka, bułki/kanapki.

W 2013 r. ogółem wydano 121 423 461 posiłków, w tym 5 593 147 posiłków dzieciom, które otrzymały pomoc w formie posiłku niewymagającą przeprowadzenia wywiadu środowiskowego.

Z ogólnej liczby posiłków wydano:

- 20 014 820 posiłków dzieciom do 7. roku życia,
- 78 247 048 posiłków uczniom do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej,

- 17 568 446 posiłków dla osób i rodzin znajdujących się w sytuacjach wymienionych w art. 7 ustawy o pomocy społecznej.

Dane dotyczące liczby osób korzystających z posiłków na obszarach wiejskich przedstawiają się następująco: ogółem z posiłków korzystało 496 814 osób, w tym 104 240 dzieci do 7. roku życia, 356 292 uczniów do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej, 10 097 osób i rodzin znajdujących się w sytuacjach wymienionych w art. 7 ustawy o pomocy społecznej.

W 2013 r. na pomoc w formie posiłku przeznaczono ogółem kwotę **492 978 615 zł**, co stanowi 57% całego kosztu Programu. Z tej kwoty **177 936 950 zł** pochodziło ze środków własnych gmin, natomiast **315 041 665 zł** z dotacji budżetu państwa. Przy liczbie posiłków przekraczającej 121 mln (w tym 65 mln posiłków na wsi) średni koszt jednego posiłku wyniósł **4,06 zł**, natomiast na obszarach wiejskich **3,50 zł**.

Na obszarach wiejskich koszt wydanych posiłków wyniósł **228 915 301 zł**.

Koszt jednego posiłku dla osób korzystających z pomocy w ramach Programu przedstawia się następująco:

- dla dzieci do 7. roku życia wyniósł 4,02 zł, na wsi 3,48 zł,
- dla uczniów do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej wyniósł 3,80 zł, na wsi 3,45 zł,
- dla osób i rodzin znajdujących się w sytuacjach wymienionych w art. 7 ustawy o pomocy społecznej wyniósł 5,32 zł, na wsi 5,60 zł.

Jako jedno świadczenie zostały wydane posiłki w formie:

- całodziennego wyżywienia – 7 997 338 posiłków, w tym 37% na wsi,
- pełnego obiadu – 55 973 549 posiłków, w tym 38% na wsi,
- jednego dania gorącego – 46 347 669 posiłków, w tym 73% na wsi,
- mleka, bułki/kanapki – 5 511 758 posiłków, w tym 73% na wsi.

Posiłki udzielane na podstawie art. 6a ustawy o ustanowieniu programu wieloletniego

Przepis art. 6a ustawy o ustanowieniu programu wieloletniego umożliwił udzielenie pomocy w formie posiłku dzieciom i uczniom, których liczba nie przekracza 20% liczby dzieci i uczniów dożywianych ogółem w szkołach i przedszkolach na terenie gminy w danym miesiącu na podstawie wydawanych decyzji administracyjnych – bez konieczności przeprowadzania rodzinnych wywiadów środowiskowych i wydawania decyzji administracyjnych.

Z danych za rok 2013 wynika, że liczba dzieci i uczniów wyniosła 62 416, w tym na wsi 35 882. W tym okresie wydano 5 593 147 posiłków, w tym 3 336 926 na wsi. Koszt posiłków ogółem wyniósł **21 648 185 zł**, na wsi zaś 11 862 288 zł. Posiłki były finansowane zarówno ze środków własnych, w wysokości 8 550 101 zł, jak i z dotacji w wysokości 13 098 084 zł.

Świadczenie pieniężne w postaci zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności

Ogółem tą formą pomocy objęto **1 255 213** osób w rodzinach, którym udzielono 2 360 779 świadczeń na łączną kwotę **330 352 106 zł**.

Udział osób pochodzących z obszarów wiejskich, które skorzystały z pomocy w formie zasiłków celowych, wyniósł 43%, tj. **534 719** osobom przyznano 701 341 świadczeń na kwotę 113 155 167 zł.

Pomoc w tej formie kierowana była głównie do osób i rodzin (466 791 rodzin, w tym 168 661 rodzin z terenów wiejskich) znajdujących się w sytuacjach wymienionych w art. 7 ustawy o pomocy społecznej.

Świadczenie rzeczowe w postaci produktów żywnościowych

Z pomocy w tej formie skorzystało **87 679** osób w rodzinach, w tym 46% osób stanowiły osoby z obszarów wiejskich. Łączny koszt świadczeń rzeczowych wyniósł **9 502 508 zł**, w tym na wsi 4 483 124 zł, co stanowi 47% łącznych wydatków na świadczenia rzeczowe.

Najliczniejszą grupę osób korzystających ze świadczenia rzeczowego stanowiły osoby i rodziny znajdujące się w sytuacjach wymienionych w art. 7 ustawy o pomocy społecznej – 49 863 osoby, w tym na wsi 22 829 osób. Pozostałą grupę osób stanowili uczniowie do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej – 23 399 osób, w tym na wsi 11 992 osoby, oraz rodziny z dziećmi do 7. roku życia – 14 609 osób, w tym na wsi 5702 osoby.

Dowóz posiłków

Program przewiduje również możliwość dowozu posiłku lub świadczenia rzeczowego. Dowóz jest zapewniany osobom potrzebującym z tych gmin, które charakteryzują się mniejszym lub całkowitym brakiem dostępności do stołówek i punktów przygotowywania i wydawania posiłków. W 2013 r. z ogólnej liczby osób, którym udzielono pomocy w formie posiłku, do **63 593** osób zorganizowano dowóz posiłków. Większość, bo 83%, osób korzystających z tej formy pomocy stanowiły osoby z obszarów wiejskich.

Jednocześnie w omawianym okresie do 206 osób dowieziono świadczenie rzeczowe, w tym na wsi do 145 osób.

Środki wydatkowane na realizację dowozu wyniosły **9 983 731 zł**, z tego 43%, tj. 4 294 477 zł, na wsi.

Baza żywieniowa

Program realizowany jest w jednostkach organizacyjnych gminy, placówkach i instytucjach, które posiadają bazę żywieniową lub odpowiednie warunki do wydawania produktów żywnościowych.

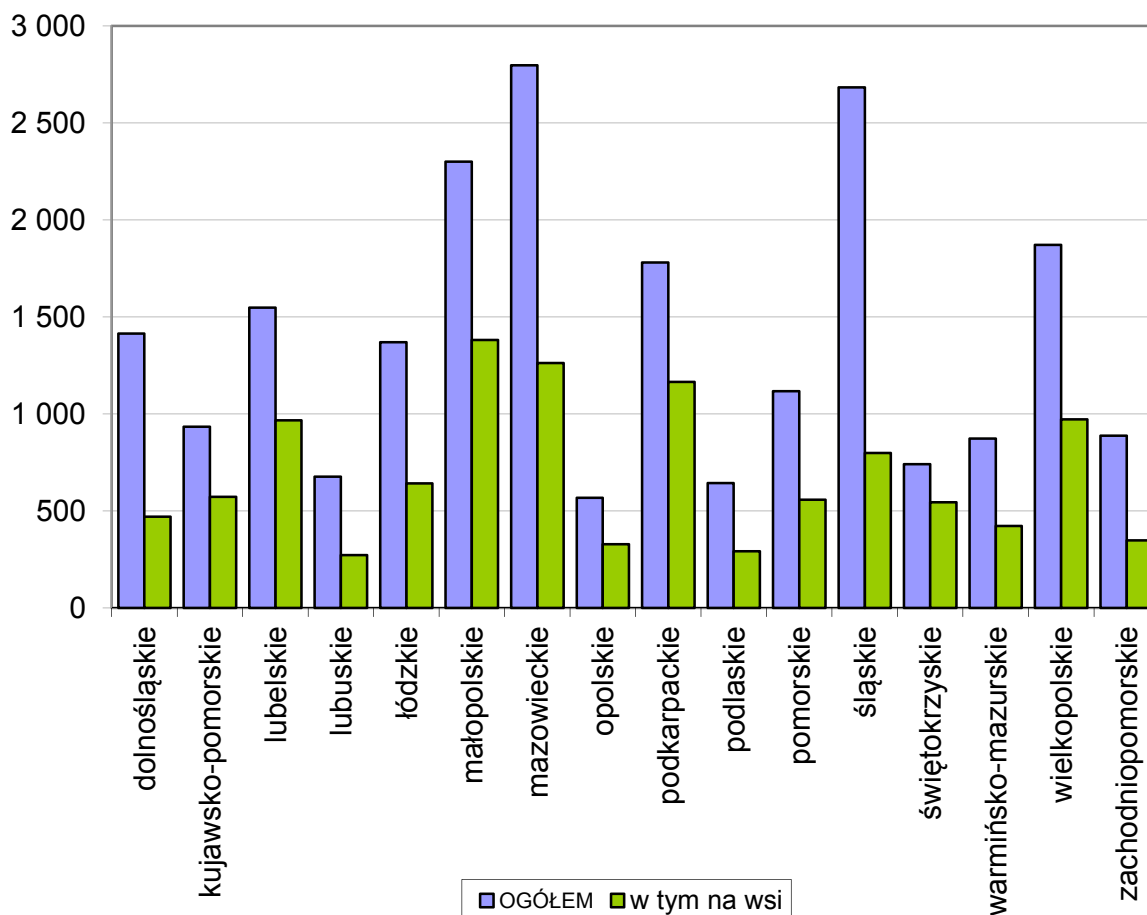
W 2013 r. Program realizowany był w **22 195** punktach żywieniowych, w tym **10 984** na wsi, co stanowi 49% ogólnej liczby punktów żywieniowych.

Pomoc udzielana była w:

- 13 834 stołówkach, w tym na wsi w 5050 stołówkach,
- 8361 pomieszczeniach do przygotowywania i wydawania posiłków, w tym na wsi w 5934 pomieszczeniach do przygotowywania i wydawania posiłków.

W 2013 r. uruchomiono 65 stołówek, w tym 35 na wsi, oraz 67 pomieszczeń do przygotowywania lub wydawania posiłków, w tym 48 na wsi. Liczbę uruchomionych punktów żywieniowych w poszczególnych województwach przedstawia poniższy wykres.

Wykres 4. Liczba punktów żywieniowych w 2013 r.

Dożywianie prowadzone było w:

- 16 120 szkołach, z czego 58% stanowiły szkoły wiejskie,
- 6648 przedszkolach, z czego 35% stanowiły przedszkola z obszarów wiejskich,
- 467 żłobkach, w tym 25 na wsi.

6. SZACUNKI DOTYCZĄCE OSÓB NIEOBJĘTYCH POMOCĄ

Monitoring Programu prowadzony jest w oparciu o dane statystyczne przekazywane przez wydziały polityki społecznej urzędów wojewódzkich. Zbierane dane obejmują szacunki dotyczące liczby dzieci i osób wymagających dożywiania nieobjętych pomocą, ze względu na: brak środków pieniężnych, brak warunków technicznych i sanitarnych do przygotowywania posiłku, niechęć do korzystania z tej formy pomocy oraz inne powody.

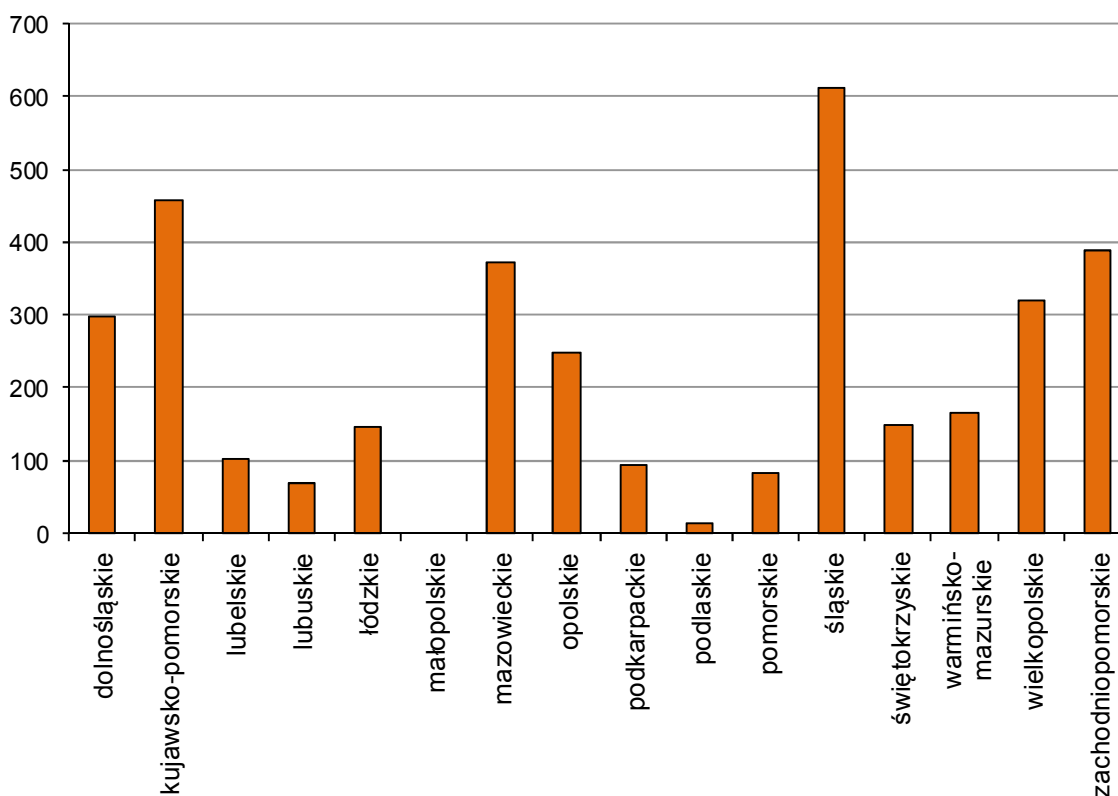
Poza systemem pomocy w zakresie dożywiania w 2013 r. pozostawało **3513** osób spełniających warunki do otrzymania pomocy, w tym na wsi 1437 osób.

Wśród ogółu osób nieobjętych pomocą największą grupę stanowiły osoby nieobjęte ze względu na niechęć do korzystania z tej formy pomocy – 2717 osób, w tym na wsi 1186 osób, oraz z innych powodów – łącznie 674 osoby. Na terenach wiejskich grupa ta wynosiła 203 osoby.

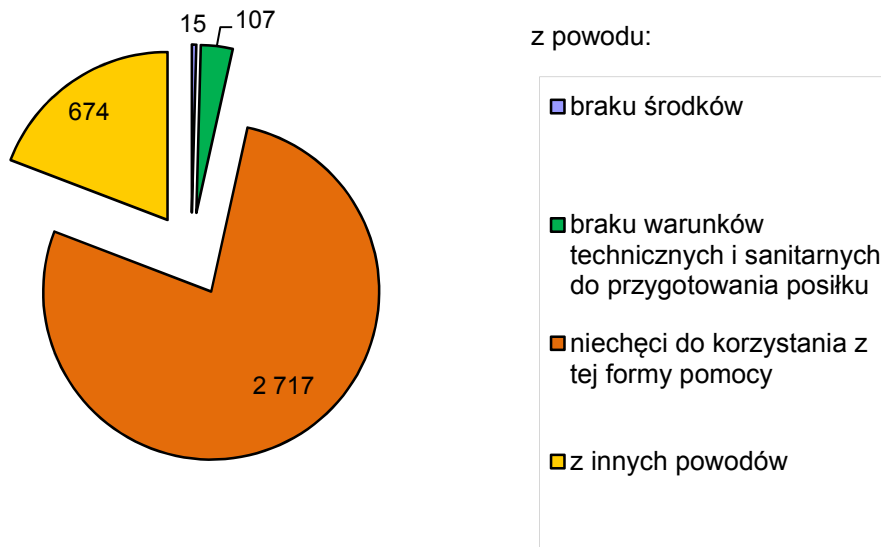
Ze względu na brak warunków technicznych i sanitarnych do przygotowywania posiłku ogółem nieobjętych pomocą było 107 osób, tj. 3% ogólnej liczby osób nieobjętych pomocą.

Osobną przyczyną nieobjęcia pomocą osób w ramach Programu jest brak środków pieniężnych. Z tej przyczyny poza systemem pomocy pozostawało 15 osób – dane te dotyczyły jednej gminy z terenu województwa dolnośląskiego.

Wykres 5. Szacunkowa liczba dzieci i osób wymagających dożywiania, nieobjętych Programem w poszczególnych województwach w 2013 r.

Wykres 6. Szacunkowa liczba dzieci i osób wymagających dożywiania, nieobjętych Programem

PODSUMOWANIE

Sprawozdanie przedstawia realizację Programu w roku 2013. Podstawą do opracowania sprawozdania były informacje przekazywane przez wojewodów z okresu czterech kwartałów w 2013 r.

Przyjęcie przez Radę Ministrów rocznego sprawozdania z realizacji programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” za rok 2013 jest wykonaniem upoważnienia ustawowego, zawartego w art. 12 ust. 2 ustawy o ustanowieniu programu wieloletniego.

Od 2014 r. program wspierania finansowego gmin „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014–2020 realizowany jest na podstawie uchwały nr 221 Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2013 r. i ustawy o pomocy społecznej.